

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Катерина ЛАРІОНОВА¹, Геннадій КАПІНОС²

¹Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-4462-9858>

e-mail: K.Larionova@i.ua

²Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-9995-1759>

e-mail: p.kapinos@i.ua

У статті досліджено теоретичні основи побудови механізму управління прибутком підприємства. Обґрунтовано, що незважаючи на те, що управління формуванням прибутку підприємства інтегроване в загальну систему управління прибутком, воно є окремим об'єктом управління, який має свої специфічні особливості. На основі узагальнення думок видатних науковців на практиків було сформовано авторське визначення понять «управління прибутком підприємства» та «механізм управління прибутком підприємства». Доведено, що розроблений механізм управління прибутком підприємства є сучасною дієвою комплексною технологією менеджменту, застосування якої дає змогу здійснювати ефективний процес управління прибутком, що сприяє стійкому економічному розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковій перспективі. Обґрунтовано, що структура механізму управління прибутком підприємства формується із комплексу взаємопов'язаних підсистем управління прибутком: організаційної підсистеми, підсистеми забезпечення, процедур управління прибутком, моніторингу та оптимізації контролю. Розроблені та детально розписані основні елементи даного механізму. Показаний взаємозв'язок між методами і важелями даного механізму, за принципом відповідності методів управління важелям їх дії в процесі реалізації процедур управління прибутком підприємства. В основі побудови комплексної та цілісної структури механізму управління прибутком підприємства має бути функціонально-ресурсний підхід, оскільки саме він формує раціональне підґрунтя для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: прибуток, управління прибутком, механізм управління прибутком підприємства, система управління прибутком.

DOI: 10.31891/mdes/2022-3-14

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Забезпечення економічного розвитку в довгостроковому періоді є однією з ключових цілей діяльності промислових підприємств у сучасних умовах глобалізації бізнесу, зростання ризику та невизначеності, трансформаційних процесів в економіці України. Тому проблема підвищення ефективності процесу управління прибутком підприємств набуває не лише пріоритетного, а й стратегічного значення в контексті забезпечення зростання прибутковості та економічного розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковому періоді. Управління прибутком підприємства є ключовим процесом у загальній системі менеджменту підприємства, який забезпечує формування базових передумов для стійкого підвищення результативності господарської діяльності, прибутковості, платоспроможності, досягнення фінансової рівноваги та довгострокового економічного розвитку суб'єкта господарювання.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Питання розробки механізму управління прибутком підприємства на етапах його формування, розподілу та використання досліджували багато вітчизняних та зарубіжних науковців: І. О. Бланк, В. І. Блонська, Л. І. Донець, Л. О. Денисенко, Л. І. Гладка, А.Ю. Моголова, О.М. Чорна, О.О. Мацнева, О.Ю. Мірошніченко, М.В. Кармінська-Белоброва, Р.В. Скалюк, Є.Ю. Ткаченко, Т.В. Зінченга, С. Ногіна та ін.

Критичний аналіз підходів учених-економістів до обґрунтування змісту та структури економічного механізму дає змогу виявити, що сутність економічного механізму вони розглядають з узагальненого ракурсу, не приділяючи належної уваги змісту його основних складових, а в кращому випадку обмежуються лише констатуванням їх наявності. Віддаючи належне вагомому науковому доробку з даної проблеми, варто відзначити, що забезпечення формування, розподілу та використання підприємством оптимального прибутку в умовах кризових явищ в економіці вимагає виокремлення і більш детального обґрунтування теоретичних основ побудови саме механізму управління прибутком підприємства. Це набуває важливого значення для забезпечення ефективного управління фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання, яке сприяє його довгостроковому економічному розвитку. Все вищезазначене обумовило актуальність, наукову новизну та практичну значущість даного дослідження.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає в розкритті економічної сутності механізму управління формуванням прибутку підприємства та визначенні його структури.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Прибуток підприємства є першочерговою та основною метою створення та функціонування кожного господарського суб'єкта. Він виражає загальну доцільність існування підприємства та становить основу економічного розвитку країни. Високий рівень конкурентної боротьби у сучасній ринковій економіці змушує підприємства шукати ефективні шляхи розвитку, які не тільки забезпечать отримання максимально можливого прибутку, а й сформуєть довгострокові конкурентні переваги. Задля досягнення такої мети підприємство має ефективно та грамотно здійснювати управління власним прибутком.

Проаналізувавши різні підходи до визначення поняття «управління прибутком», можна констатувати, що існуючі підходи є взаємодоповнюючими (таблиця 1).

Таблиця 1

Трактування терміну «управління прибутком» вітчизняними науковцями

Автор та джерело	Визначення
Гладка Л.І. [1]	Управління прибутком – це процес розроблення і прийняття рішень з питань формування, розподілу і використання прибутку на підприємстві з метою забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах
Попович Д. В. [2]	Управління прибутком підприємства – це система управління, що враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яку розглядають як сутність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких відіграє певну роль, спільна дія котрих забезпечує досягнення механізму отримання прибутку
Воронкова Т.Є. [3]	Управління прибутком являє собою процес пошуку та прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу і використання на підприємстві
Боднарюк В. А.[4]	Управління прибутком підприємства є цілісною комплексною системою у складі загальної системи менеджменту суб'єкта господарювання, яка характеризується наявністю відповідних об'єктів та суб'єктів управління прибутком.

Поняття «управління прибутком» має неоднозначне трактування та потребує чіткої ідентифікації. На нашу думку, управління прибутком підприємства – це комплексний процес, що включає аналіз, планування, регулювання та контроль формування, розподілу і використання прибутку, та який реалізується за допомогою багаторівневої і взаємозалежної системи всіх організаційних елементів підприємства для забезпечення зростання прибутку в короткостроковому і довгостроковому періодах.

На наш погляд, для реалізації ефективного управління прибутком підприємств, необхідно розробити відповідний механізм управління, який дасть змогу забезпечити успішне досягнення його головної мети та завдань шляхом комплексної реалізації функцій, принципів, важелів, методів, інструментів управління прибутком у процесі функціонування даного механізму. Тому вважаємо, що найкраще задовольнити такі вимоги можливо шляхом побудови механізму управління прибутком підприємства (МУПП) та забезпечення його ефективного функціонування у загальній системі менеджменту суб'єкта господарювання.

На нашу думку, механізм управління прибутком підприємства необхідно розглядати як гармонійно інтегровану в загальний процес менеджменту динамічну систему, функціонування якої спрямоване на забезпечення ефективного управління прибутком підприємства, що передбачає підвищення якості прибутку, прибутковості та досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє його довгостроковому економічному розвитку. З урахуванням зазначеного положення було обґрунтоване таке авторське визначення.

Механізм управління прибутком підприємства – це інтегрована у загальний процес менеджменту динамічна система, функціонування якої забезпечується шляхом застосування відповідних методів, важелів, інструментів та процедур, що дає змогу здійснювати комплексний управлінський вплив на прибуток, спрямований на стійке підвищення його якості, прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства для забезпечення його довгострокового економічного розвитку.

Головна мета механізму управління прибутком підприємства полягає у забезпеченні максимізації розміру прибутку шляхом ефективного управління ним, яке передбачає стійке

підвищення його якості, прибутковості, досягнення фінансової рівноваги підприємства, що сприяє довгостроковому економічному розвитку останнього. Для успішного досягнення зазначеної мети було обґрунтовано низку ключових завдань функціонування даного механізму, які відповідають завданням управління прибутком підприємства:

- забезпечення максимізації прибутку, що формується відповідно до ресурсного потенціалу підприємства;
- забезпечення оптимальної пропорційності між рівнем прибутку та допустимим рівнем ризику;
- підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізація складу та структури обігових коштів;
- забезпечення виплат необхідного рівня доходу на інвестований капітал власникам підприємства;
- досягнення високого рівня якості прибутку за процесами його формування;
- забезпечення формування відповідного обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку підприємства на майбутній період;
- створення умов для збільшення ринкової вартості підприємства, яка визначається рівнем капіталізації прибутку;
- розробка ефективних програм, які передбачають зацікавленість персоналу в кінцевих результатах діяльності підприємства та підвищення продуктивності праці персоналу підприємства;
- досягнення збільшення величини прибутку підприємства за рахунок зростання якості та конкурентоспроможності товарів на ринку тощо [5; 6; 7].

Таким чином, в узагальненому вигляді вирішення завдань управління формуванням прибутку підприємства зводиться до збільшення прибутку за рахунок зростання обсягів та (або) розширення напрямів діяльності, або ж за рахунок зниження витрат.

Для забезпечення ефективного управління прибутком підприємства основною умовою є успішне досягнення головної мети та ключових завдань даного механізму. Реалізація зазначеної умови відбувається шляхом забезпечення взаємоузгодженої комплексної взаємодії основних елементів механізму управління прибутком, зокрема: головної мети, ключових завдань, об'єктів, суб'єктів та основних функцій (рисунок 1).

Рис. 1. Основних елементів механізму управління прибутком

Логіка такої взаємодії полягає в тому, що суб'єкти управління прибутком підприємства забезпечують успішне досягнення головної мети та ключових завдань управління прибутком шляхом реалізації однойменного набору функцій в процесі розробки, ухвалення і виконання обґрунтованих управлінських рішень, які відповідним чином впливають на об'єкт управління прибутком. Функції є способом реалізації основних цілей та завдань процесу управління.

Досягнення головної мети та вирішення головних завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства відбувається шляхом реалізації функцій управління прибутком на основі врахування низки відповідних принципів.

Проаналізувавши різні підходи щодо визначення принципів управління прибутком підприємства виберемо із них основні, які, на нашу думку, є найбільш науково обґрунтованими і характеризують особливості управління прибутком (таблиця 2).

Таблиця 2

Основні принципи управління прибутком підприємства

Принцип	Характеристика
Принцип інтегрованості з загальною системою управління підприємством	оскільки прибуток є основним узагальнюючим показником діяльності всього підприємства, то будь-які управлінські рішення, в остаточному підсумку, впливають на його обсяг. Тому управління прибутком є складовою системи управління підприємством
Принцип безперервності	що пояснюється необхідністю постійного функціонування системи управління прибутком, оскільки діяльність підприємств має безперервний характер.
Принцип системності	тому що метою розроблення управлінських рішень з питань управління прибутком підприємства є досягнення найбільшого економічного ефекту при існуючих ресурсних обмеженнях
Принцип комплексності	він забезпечує високу результативність формування та використання прибутку підприємством при умові комплексного характеру прийняття управлінських рішень
Принцип динамічності управління	постійні зміни умов зовнішнього й внутрішнього середовища, вимагають від системи управління прибутком швидкого пристосування до цих змін
Принцип варіативності підходів до розробки окремих управлінських рішень	найбільш виважені управлінські рішення стосовно управління прибутком можна сформулювати тільки в тому випадку, якщо аналізуються кілька альтернативних сценаріїв розвитку господарської діяльності підприємства
Принцип орієнтації на стратегічні цілі розвитку підприємства	Формування цілей управління прибутковістю діяльності повинне здійснюватися з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку суб'єкта підприємництва загалом.

Джерело: систематизовано автором на основі [8; 9]

Ефективне функціонування механізму управління прибутком підприємства неможливо забезпечити без застосування відповідних методів і важелів управління фінансовим результатами, які значною мірою впливають на дієвість функціонування даного механізму. Свою реалізацію у господарській діяльності підприємства методи знаходять через відповідні важелі. Тобто важіль – це спосіб дії при використанні певного методу управління. В таблиці 3 покажемо основні методи і важелі даного механізму, які розміщені за принципом відповідності методів управління важелям їх дії в процесі реалізації процедур управління прибутком підприємства.

Таблиця 3

Методи та важелі механізму управління прибутком підприємства

Методи управління прибутком підприємства	Важелі управління прибутком підприємства
Фінансування	Нерозподілений прибуток, статутний, резервний, додатковий капітал
Метод амортизації	Амортизаційні відрахування
Дивідендна політика	Сума виплачених дивідендів
Інвестування	Курс цінних паперів, рівень рентабельності інвестованого капіталу, величина інвестицій
Ціноутворення	Ціни
Оподаткування	Ставки та розмір податків, зборів, пільги
Кредитування	Види кредиту, величина кредиту, відсоткові ставки, пільги, санкції

Важливим елементом, на якому ґрунтуються подальші функціональні елементи механізму, є аналіз та моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища, що включає в себе: аналіз наявних можливостей для здійснення підприємством господарської діяльності та отримання прибутку;

аналіз ринкової кон'юнктури; аналіз складу і структури прибутку підприємства, одержуваного в попередніх періодах; аналіз тенденції зміни обсягу і структури прибутку та чинників, які спричинили зміни, та інші [10].

Сукупність зазначених функціональних елементів механізму може функціонувати лише за умови належного інформаційного забезпечення – наявності в достатній кількості достовірної інформації з надійних джерел, на підставі якої можна розрахувати оціночні показники. Тому, важливою умовою ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємством є наявність підсистеми забезпечення, яка включає основні напрями комплексного забезпечення для дієвої реалізації інших підсистем управління прибутком у процесі функціонування механізму управління прибутком підприємства (таблиця 4).

Таблиця 4

Структура підсистеми забезпечення механізму управління прибутком підприємства

Елементи підсистеми забезпечення	Характеристика елементів підсистеми забезпечення
Інформаційне	Фінансова та статистична звітність, результати аналітичних досліджень, моніторингу, перевірок, статистична інформація, інтернет ресурси тощо
Нормативно-правове	Нормативне забезпечення: інструкції, норми та нормативи, методичні рекомендації тощо. Правове забезпечення: Конституція України, Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, накази, листи, розпорядження міністрів та відомств, статут, установчі документи підприємства тощо
Науково-методичне	Інструментарій управління прибутком (процедури оцінки, матриці оцінки, формули), методи економічного аналізу, статистичні методи, концепції управління, результати досліджень (економічних, аналітичних, маркетингових, експертних тощо), інформаційні та науково-практичні матеріали з монографій, наукових статей тощо
Ресурсне	Забезпечення функціонування механізму управління прибутком підприємства усіма необхідними видами ресурсів: матеріальними, трудовими, фінансовими, нематеріальними тощо
Програмно-технічне	Високоякісне програмне забезпечення, нова техніка, прогресивні технології обробки економічної інформації

Підсистема процедур управління прибутком підприємства виступає головним елементом у структурі механізму управління прибутком, який найбільше впливає на ефективність функціонування даного механізму. Реалізація процедур управління прибутком у відповідному механізмі відбувається шляхом застосування стратегії та інструментарію управління підприємством для ухвалення обґрунтованих рішень щодо здійснення комплексного управління впливу для забезпечення ефективного процесу управління прибутком підприємства.

Базовими складовими підсистеми процедур управління прибутком є стратегія та інструментарій управління прибутком, застосування яких дозволяє забезпечити ефективний процес управління прибутком. Ключовою перевагою розробленого інструментарію управління прибутком є комплексне врахування особливостей економічної природи, якісного і кількісного форматів даного показника, що дає змогу проводити достовірну оцінку ефективності процесу управління прибутком та на її підставі реалізувати адекватні заходи менеджменту, спрямовані на оптимізацію цього процесу.

Для ефективного функціонування вищезазначених підсистем даного механізму необхідною умовою є наявність перманентного моніторингу (підсистема моніторингу і оптимізації управління прибутком підприємства) за процесом функціонування зазначених підсистем, узгодженості їх взаємодії з метою оперативного виявлення будь-яких відхилень у функціонуванні механізму управління прибутком підприємств та реалізації адекватних управлінських рішень оптимізаційного характеру. Факт наявності виявлених, за результатами моніторингу, відхилень у процесі функціонування механізму управління прибутком вимагає негайної реакції щодо оперативної розробки і реалізації обґрунтованих управлінських заходів, спрямованих на ліквідацію конкретної проблеми та формування необхідних передумов для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємства.

Підсистема контролю є базовим елементом структури та важливою умовою забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємств. Така значущість процесу контролю зумовлена багатогранністю його ролі як важливого методу оцінки ефективності

функціонування механізму управління прибутком підприємств та його підсистем і перманентного джерела оптимізації процесу функціонування цього механізму.

Функціонування підсистеми контролю управління прибутком як однієї з ключових підсистем механізму управління прибутком забезпечується шляхом узгодженої взаємодії наступних її складових: системи внутрішнього аудиту; результати зовнішніх перевірок, аудиту; способи, методи, інструменти контролю, які використовують суб'єкти управління прибутком у механізмі управління прибутком підприємств.

Для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємства як інтегрованої, динамічної, адаптивної та комплексної системи менеджменту, суб'єкти управління прибутком повинні обов'язково врахувати основні зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на функціонування цього механізму (рисунок 2).

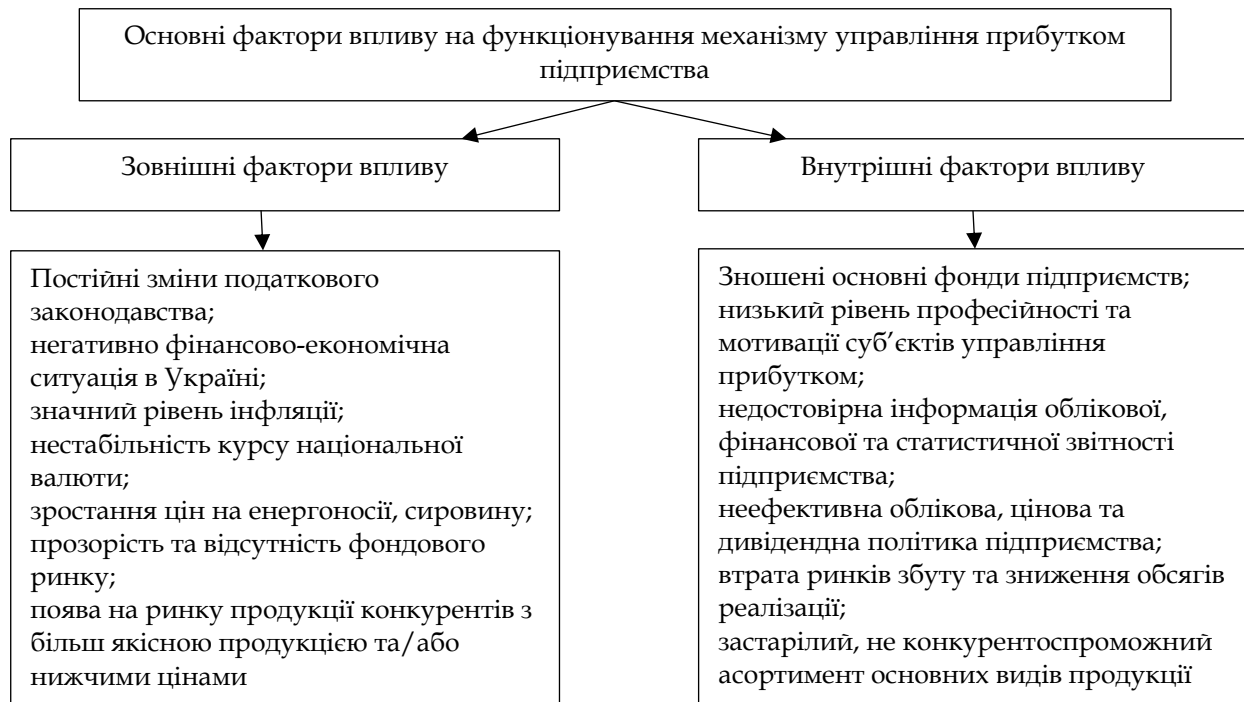

Рис. 2. Основні фактори впливу на функціонування механізму управління прибутком підприємства

В основі побудови комплексної та цілісної структури механізму управління прибутком підприємства має бути функціонально-ресурсний підхід, оскільки саме він формує раціональне підґрунтя для забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком у довгостроковій перспективі. Структура такого механізму (рисунок 3) передбачає наявність комплексу взаємопов'язаних підсистем управління прибутком, узгоджена взаємодія яких сприяє успішному досягненню основної мети, реалізації ключових завдань функціонування механізму управління прибутком підприємства в загальній системі менеджменту підприємства.

Слід зазначити, що усі структурні підсистеми механізму управління прибутком підприємства відіграють важливу роль для забезпечення ефективного функціонування даного механізму. Однак домінуючу роль виконує підсистема процедур управління прибутком. Як джерело безпосереднього управління прибутком та підвищення ефективності даного процесу ця підсистема значною мірою впливає на дієвість функціонування механізму управління прибутком підприємства. Не викликає сумнівів, що успішна реалізація процедур управління прибутком є неможливою без ефективного функціонування організаційної та системи забезпечення в механізмі управління прибутком. Для оперативного виявлення будь-яких відхилень (порушень, збоїв) функціонування механізму управління прибутком підприємства, розробки та реалізації обґрунтованих заходів менеджменту, спрямованих на ліквідацію виявлених проблем та забезпечення ефективного функціонування механізму управління прибутком підприємства у довгостроковому періоді передбачено наявність підсистем моніторингу та оптимізації, контролю у структурі механізму управління прибутком підприємства [11].

Рис. 3. Структура механізму управління прибутком підприємства

Здійснення суб'єктами управління прибутком підприємства процесів моніторингу і контролю функціонування даного механізму, сприяє успішному досягненню головної мети, вирішенню ключових завдань управління прибутком та підвищенню ефективної загальної системи менеджменту підприємства. Узгодженій взаємодії та ефективному функціонуванню усіх підсистем механізму управління прибутком сприяє наявність відповідних каналів зворотного зв'язку. Адже існування каналів зворотного зв'язку між підсистемами механізму управління прибутком спрямоване на забезпечення оптимізації, адаптованості функціонування даного механізму відповідно до умов зовнішнього та внутрішнього середовищ діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, стабільне зростання прибутку – це результат ефективного управління фінансами господарюючого суб'єкта в цілому, насамперед побудови ефективного механізму фінансового забезпечення прибутковості підприємства за участю сукупності інструментів і важелів. Отже, механізм управління прибутком підприємства є ключовою складовою загальної системи менеджменту підприємства, функціонування якої значною мірою впливає на ефективність цієї системи, успішність реалізації стратегічних цілей та досягнення довгострокового розвитку економіки підприємства.

Впровадження механізму управління прибутком підприємства у практику менеджменту підприємства є важливим прогресивним кроком, який дозволяє забезпечити ефективний процес управління прибутком підприємства, спрямований на стійке підвищення прибутковості, платоспроможності, досягнення фінансової рівноваги та економічного розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковому періоді.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гладка Л. І., Ковальова М. В, Домашенко М. О. Управління прибутком в сучасних умовах // Економіка і регіон : Наук. Вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка. 2012. № 1(32). С. 195–198.
2. Попович Д. В., Славчаник О. Р. Удосконалення системи управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємств // Молодий вчений. 2018. № 2. С. 746 – 749.
3. Воронкова Т. Є., Безпалько Н. Ю. Шляхи підвищення прибутковості підприємства в умовах нестабільного середовища // Інвестиції: практика та досвід. Київ, 2016. № 19. С. 42–44.
4. Боднарюк В. А. Концептуальні підходи до управління прибутком торговельних підприємств // Науковий вісник НЛТУ України. 2012. № 22.4. С. 169–175.
5. Денисенко Л. О., Кучерявенко Ю. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві // Вісник КНУТД. 2014. №1. С. 145–153.

6. Савіна С. С., Гиренко Ю. В. Управління прибутком в системі фінансового менеджмента підприємства // Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління. 2018. Вип. 6. С. 321–324.
7. Мірошніченко О. Ю., Корконос Ю. В. Механізм управління прибутком вітчизняних підприємств // Бізнес Інформ. 2014. № 5. С. 280–285
8. Бланк И. А. Управление прибылью. Киев : Ника-Центр, 2007. 768 с.
9. Ткаченко Є. Ю. Сучасні підходи до управління прибутком промислового підприємства // Гуманітарний вісник ЗДІА. 2015. № 47. С. 270–276.
10. Мельник Г. С., Нестерук А. А. Теоретичні засади розробки механізму управління Формуванням прибутку підприємства // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №4. С.458–462.
11. Скалюк Р. В. Економічний механізм управління фінансовими результатами промислових підприємств: теоретичні основи забезпечення, функціонування // Економічний вісник Донбасу. 2011. № 2(24). С. 86–93.

REFERENCES:

1. Hladka L. I., Kovalova M. V, Domashchenko M. O. Upravlinnia prybutkom v suchasnykh umovakh // Ekonomika i rehion : Nauk. Visnyk Poltavskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu im. Yu. Kondratiuka. 2012. № 1(32). S. 195–198.
2. Popovych D. V., Slavchanyk O. R. Udoshkonalennia systemy upravlinnia prybutkom yak umova efektyvnoho funktsio-nuvannia pidpriemstv // Molodyi vchenyi. 2018. № 2. S. 746 – 749.
3. Voronkova T. Ye., Bezpalko N. Yu. Shliakhy pidvyshchennia prybutkovosti pidpriemstva v umovakh nestabilnoho sere-dovyshcha // Investytsii: praktyka ta dosvid. Kyiv, 2016. № 19. S. 42–44.
4. Bodnariuk V. A. Kontseptualni pidkhody do upravlinnia prybutkom torhovelnykh pidpriemstv // Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. 2012. № 22.4. S. 169–175.
5. Denysenko L. O., Kucheriavenko Yu. O. Shliakhy polipshennia protsesu upravlinnia prybutkom na pidpriemstvi // Vi-snyk KNUTD. 2014. №1. S. 145–153.
6. Savina S. S., Hyrenko Yu. V. Upravlinnia prybutkom v systemi finansovoho menedzhmenta pidpriemstva // Skhidna Yevropa: Ekonomika, Biznes ta Upravlinnia. 2018. Vyp. 6. S. 321–324.
7. Miroshnychenko O. Yu., Koronos Yu. V. Mekhanizm upravlinnia prybutkom vitchyznianykh pidpriemstv // Biznes In-form. 2014. № 5. С. 280–285
8. Blank Y. A. Upravlenye prybyliu. Kyev : Nyka-Tsentr, 2007. 768 s.
9. Tkachenko Ye. Yu. Suchasni pidkhody do upravlinnia prybutkom promyslovoho pidpriemstva // Humanitarnyi visnyk ZDIA. 2015. № 47. S. 270–276.
10. Melnyk H. S., Nesteruk A. A. Teoretychni zasady rozrobky mekhanizmu upravlinnia Formuvanniam prybutku pid-priemstva // Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. 2016. №4. S.458–462.
11. Skaliuk R. V. Ekonomichniy mekhanizm upravlinnia finansovymy rezultatamy promyslovykh pidpriemstv: teorety-chni osnovy zabezpechennia, funktsionuvannia // Ekonomichniy visnyk Donbasu. 2011. № 2(24). S. 86–93.

PROFIT MANAGEMENT MECHANISM OF THE ENTERPRISE

KATERINA LARIONOVA, HENNADII KAPINOS

Khmelnytskyi National University

The theoretical bases of construction of the profit management mechanism of the enterprise are researched in the article. It is substantiated that despite the fact that the management of profit formation of the enterprise is integrated into the general system of profit management, it is a separate object of management, which has its own specific features. Based on the generalization of the opinions of prominent scholars to practitioners, the author's definition of the concepts of "enterprise profit management" and "enterprise profit management mechanism" was formed. It is proved that the developed mechanism of enterprise profit management is a modern and effective integrated management technology, the use of which allows for an effective process of profit management, which contributes to sustainable economic development of economic entities in the long run. It is substantiated that the structure of the enterprise profit management mechanism is formed from a set of interconnected profit management subsystems: organizational subsystem, support subsystem, profit management procedures, monitoring and optimization of control. The main elements of this mechanism have been developed and described in detail. The interrelation between methods and levers of this mechanism is shown, according to the principle of conformity of methods of management of levers of their action in the course of realization of procedures of management of profit of the enterprise. The basis for building a comprehensive and integrated structure of the profit management mechanism of the enterprise should be a functional-resource approach, as it forms a rational basis for ensuring the effective functioning of the profit management mechanism in the long run.

Key words: profit, profit management, enterprise profit management mechanism, profit management system.